

BOSNA I HERCEGOVINA

**IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ FINANSIJSKOJ REVIZIJI
INSTITUTA ZA NESTALE OSOBE BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2020. GODINU**

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

IZVJEŠTAJ
O OBAVLJENOJ FINANSIJSKOJ REVIZIJI
INSTITUTA ZA NESTALE OSOBE BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2020. GODINU

Broj: 04-16-1- 938/21

Sarajevo, juli 2021. godine

SADRŽAJ

I	MIŠLJENJE NEZAVISNOG REVIZORA.....	5
1.	MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA	5
2.	MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI.....	7
II	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI.....	9
1.	KRITERIJI	9
2.	REALIZACIJA RANIJIH PREPORUKA	9
3.	SISTEM INTERNIH KONTROLA.....	11
3.1	Organizacija i rukovođenje	11
3.2	Funkcionisanje sistema internih kontrola	13
3.3	Finansijsko upravljanje i kontrola	14
3.4	Interna revizija.....	14
4.	BUDŽET	15
4.1	Aktivnosti u nadležnosti Instituta	15
5.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	16
5.1	Pregled rashoda i izdataka iz budžeta	16
5.1.1	<i>Bruto plaće</i>	16
5.1.2	<i>Izdaci za upotrebu vozila</i>	16
5.1.3	<i>Unajmljivanje imovine i opreme</i>	17
5.1.4	<i>Izdaci za rad Privremenog upravnog i Nadzornog odbora</i>	18
5.1.5	<i>Izdaci za tekuće grantove</i>	18
5.2	Bilans stanja	18
5.2.1	<i>Popis sredstava i obaveza</i>	19
6.	ZAPOŠLJAVANJE I STATUS ANGAŽOVANIH OSOBA	19
7.	JAVNE NABAVKE	20
7.1	Nabavka usluga servisiranja motornih vozila	21
8.	KOMENTARI	22
PRILOZI	22

I MIŠLJENJE NEZAVISNOG REVIZORA

Mišljenje nezavisnog revizora se daje na osnovu provedene finansijske revizije koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i, u vezi s istom, reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Instituta za nestale osobe Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Institut)** koji obuhvataju: bilans stanja na 31.12.2020. godine, pregled prihoda, primitaka i finansiranja po ekonomskim kategorijama, pregled rashoda i izdataka iz budžeta, po ekonomskim kategorijama, posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, pregled dinamike zapošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregled kapitalnih ulaganja, pregled doznaka iz tekuće rezerve budžeta, za godinu koja završava na taj dan i analizu izvršenja budžeta – tekstualni dio, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji Instituta prikazuju istinito i fer, u svim materijalnim aspektima, finansijsko stanje imovine, obaveza i izvora sredstava na 31.12.2020. godine i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na navedeni datum, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija (ISSAI). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od **Instituta** u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizioni dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Skretanje pažnje¹

Ne izražavajući rezervu na mišljenje o finansijskim izvještajima, skrećemo pažnju na sljedeće:

- *nedostatke i slabosti utvrđene prilikom popisa sredstava i obaveza (tačka 5.2.1 Izvještaja).*

¹ Odjeljak kojim revizor skreće pažnju korisnicima izvještaja na pitanja koja su prezentovana ili objelodanjena u informacijama vezanim za predmet revizije, a koje su, prema revizorovoj profesionalnoj prosudbi, jako važne za razumijevanje takvih informacija od strane korisnika izvještaja; u revizionoj praksi ovaj odjeljak se naziva još i 'isticanje pitanja'.

Odgovornosti rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo **Instituta** je odgovorno za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja na nivou institucija Bosne i Hercegovine tj. Zakonom o finansiranju institucija BiH, Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija BiH i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena, koje su razumne u datim okolnostima.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijski izvještaji kao cjelina sačinjeni bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili greške i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika donesene na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prijevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizione postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizione dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed greške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- Stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizione postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorilo rukovodstvo.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

S rukovodstvom komuniciramo u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući i one koji se odnose na značajne nedostatke u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

Mišljenje

U vezi s revizijom finansijskih izvještaja **Instituta** za 2020. godinu, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Instituta za 2020. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i ISSAI 4000 - Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od **Instituta** u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizioni dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Skretanje pažnje

Ne izražavajući rezervu na mišljenje o usklađenosti, skrećemo pažnju na sljedeće:

- *Prijedlog pravilnika ni tokom 2020. godine nije prošao internu proceduru usvajanja na Kolegiju direktora niti je razmatran na sjednici Privremenog upravnog odbora (tačka 3.1. Izvještaja);*
- *nepromijenjen status Privremenog upravnog odbora i Nadzornog odbora Instituta (tačka 3.1 Izvještaja);*
- *utvrđene nedostatke i slabosti u sistemu javnih nabavki (tačka 7. Izvještaja).*

Odgovornosti rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo **Instituta** je također odgovorno osigurati da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrđuje da je tokom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrhovito i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome jesu li aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura, kako bi pribavili revizione dokaze o tome koriste li se sredstva za odgovarajuće namjene i je li poslovanje **Instituta**, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 21.07.2021. godine

GENERALNI REVIZOR

Hrvoje Tvrtković, v.r.

**ZAMJENIK
GENERALNOG REVIZORA**

Jasmin Pilica, v.r.

**ZAMJENIK
GENERALNOG REVIZORA**

Ranko Krsman, v.r.

II IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. KRITERIJI

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je reviziju finansijskih izvještaja i, u vezi s istom, reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijeva proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo jesu li predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni sa odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju usporedne parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za ocjenu usklađenosti sa zakonima i drugim propisima korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2020. godinu
- Zakon o plaćama i naknadama u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o porezu na dohodak i Zakon o doprinosima (FBiH i RS)
- Zakon o javnim nabavkama i podzakonski akti
- Zakon o državnoj službi u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o radu u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o upravi i podzakonski akti
- Zakon o finansiranju institucija BiH
- Statut Instituta za nestale osobe BiH.

2. REALIZACIJA RANIJIH PREPORUKA

Ured za reviziju izvršio je finansijsku reviziju Instituta za 2019. godinu, sačinio Izvještaj o finansijskoj reviziji i dao pozitivno mišljenje na finansijske izvještaje i pozitivno mišljenje na usklađenost sa zakonima i drugim propisima sa skretanjem pažnje na pitanje isteklog mandata Nadzornog odbora i mandata Upravnog odbora Instituta koji je i dalje u privremenom statusu, neusaglašenost Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Instituta s odlukama Vijeća ministara BiH te utvrđene nedostatke i slabosti u procesu javnih nabavki.

U Izvještaju o obavljenoj finansijskoj reviziji Instituta za 2019. godinu date su preporuke u cilju otklanjanja uočenih nepravilnosti. Institut je postupio u skladu s članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija BiH i izvijestio nas o aktivnostima preduzetim na realizaciji datih preporuka u cilju nadilaženja nepravilnosti identifikovanih u Izvještaju o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2019. godinu.

Uvidom u preduzete aktivnosti, dajemo osvrt na realizaciju preporuka:

R. br.	Ocjena realizacije preporuke	Realizovana	Realizacija u toku	Nerealizovana
1.	Rukovodstvo Instituta nije usvojilo pripremljeni Prijedlog pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta kako bi se isti uputio na razmatranje Privremenom upravnom odboru Instituta.			

R. br.	Ocjena realizacije preporuke	Realizovana	Realizacija u toku	Nerealizovana
2.	Pitanje statusa Privremenog upravnog odbora još uvijek nije riješeno zbog nepostojanja konsenzusa suosnivača.			●
3.	Još uvijek nije riješeno pitanje imenovanja novog saziva Nadzornog odbora Instituta čijim članovima je istekao mandat 2010. godine.			●
4.	Institut je sačinio popis i izvršio mapiranje poslovnih procesa, utvrdio i procijenio rizike i izradio Registar rizika. Međutim, u 2020. godini nije bilo značajnijih aktivnosti Radne grupa u vezi s ažuriranjem mape rizika i Registra rizika zbog ograničenja uzrokovanih pandemijom COVID-19, te aktivnosti preseljenja Instituta.		●	
5.	Pojedinačna rješenja o godišnjem odmoru su sačinjena nakon isplate naknade za regres što ukazuje na to da je i dalje potrebno raditi na unapređenju internih kontrola u cilju postupanja sa važećim propisima.		●	
6.	Privremeni upravni odbor je usvojio Odluku o stavljanju van snage Pravilnika o plaćama, naknadama i drugim materijalnim pravima koji nemaju karakter plaće u Institutu, s obzirom na to da isti nije bio u skladu s odredbama Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH.	●		
7.	Podnošenje zahtjeva za refundiranje naknade plaće za vrijeme bolovanja je vršeno po okončanju bolovanja preko 30/42 dana, iako je važećim Uputstvom Ministarstva finansija i trezora definisano da se isto radi mjesečno.		●	
8.	Iako se većina naloga za službena putovanja pravda u propisanom roku, uočeni su pojedinačni nalozi za službena putovanja zaposlenih za koje se ne poštuje rok pravdanja.		●	
9.	Institut još uvijek nije izvršio usklađivanje voznog parka sa podzakonskim aktima.			●
10.	Još uvijek su prisutne slabosti i nedostaci u sistemu internih kontrola glede upotrebe službenih vozila.			●
11.	Institut je izvršio obnovu ugovora o najmu parking prostora kojima je istekao rok važenja.	●		
12.	Institut nije osigurao dosljednu primjenu propisa kojima je regulisano pitanje popisa stalnih sredstava.			●
13.	Institut ni u 2020. godini nije izvršio stvarni popis obaveza, jer prilikom ovog popisa nisu korištene pomoćne knjige te nije vršeno usklađivanje analitičkih knjigovodstvenih evidencija u pomoćnim knjigama sa odgovarajućim sumarnim kontima Glavne knjige.			●
14.	Za zapošljavanje na određeno vrijeme raspisan je javni oglas.	●		
15.	Institut ni u 2020. godini nije pokretao procedure javnih nabavki na vrijeme, te nije osigurao praćenje realizovanja zaključenih ugovora.			●
16.	I dalje postoje slabosti sistema javnih nabavki glede pripreme adekvatnih analiza i obrazloženja prilikom procjene vrijednosti javne nabavke.			●

R. br.	Ocjena realizacije preporuke	Realizovana	Realizacija u toku	Nerealizovana
17.	Rukovodstvo Instituta nije ni u 2020. godini posvetilo pažnju prilikom određivanja zaposlenih koji će učestvovati u provođenju postupaka javnih nabavki, u smislu posjedovanja potrebnog iskustva i znanja kao preduslova za efikasno provođenje postupaka javnih nabavki u skladu s važećim propisima.			

3. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Institut je odgovoran za kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima.

3.1 Organizacija i rukovođenje

Unutrašnja organizacija i način rada Instituta utvrđeni su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji, na koji je Vijeće ministara BiH dalo saglasnost 2007. godine, te izmjenama Pravilnika iz 2015. godine.² Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Instituta, uređen je način rada i rukovođenja Institutom, te opis radnih mjesta zaposlenih. Istim su sistematizovana radna mjesta za 55 izvršilaca. Radnopravni status zaposlenika Instituta uređen je Zakonom o radu u institucijama BiH i podzakonskim aktima. U skladu s članom 18. i 36. Statuta Instituta³ Upravni odbor je nadležan za donošenje Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta i drugih općih akata Instituta. Izrada Prijedloga pravilnika o unutrašnjoj organizaciji je u djelokrugu odgovornosti Kolegija direktora. U 2019. godini imenovana je Radna grupa za izradu Prijedloga pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta koja je prilikom izrade teksta, između ostalih, na Institut primjenjivih propisa, koristila Odluku o principima za utvrđivanje unutrašnje organizacije organa uprave BiH⁴ i Odluku o razvrstavanju radnih mjesta i kriterijima za opis poslova radnih mjesta u institucijama BiH⁵, u dijelovima primjenjivim za Institut, a u cilju konačne izrade efikasne organizacije i sistematizacije radnih mjesta u Institutu. Pripremljeni prijedlog dostavljen je Kolegiju direktora koji nije dao potrebnu saglasnost na pripremljeni Prijedlog pravilnika. Privremeni upravni odbor je krajem novembra 2019. godine naložio Kolegiju direktora da do kraja januara 2020. godine dostavi Prijedlog pravilnika na razmatranje i usvajanje. Međutim, pripremljeni Prijedlog pravilnika ni tokom 2020. godine nije prošao internu proceduru usvajanja na Kolegiju direktora niti je razmatran na sjednici Privremenog upravnog odbora, čime je cijeli proces razmatranja i usvajanja vraćen na početak.

Pripremljeni Prijedlog pravilnika ni tokom 2020. godine nije prošao internu proceduru usvajanja na Kolegiju direktora niti je razmatran na sjednici Privremenog upravnog odbora.

² Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta broj: 01-40-UO-356/07 od 17.12.2007. godine i Pravilnik o izmjenama istog broj 0571-02-1932/15 od 4.11.2015. godine.

³ Statut broj:01-40-UO-122/07 je donio Upravni odbor 02.08.2007. godine uz pribavljenu saglasnost VM BiH i ICMP uz uslov da Upravni odbor zauzme stav u svezi s primjedbama ICMP

⁴ Službeni glasnik BiH, broj 30/13.

⁵ Službeni glasnik BiH, broj 30/13, 67/15.

PREPORUKA 1

Institut treba okončati aktivnosti na donošenju novog Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u skladu s važećim propisima.

Članom 15. Statuta definisano je da su organi upravljanja, rukovođenja i nadzora u Institutu Upravni odbor, Kolegij direktora i Nadzorni odbor. Radi ostvarivanja interesa članova porodica nestalih osoba, u okviru Instituta je formiran Savjetodavni odbor.

Vijeće ministara BiH je, uz saglasnost drugog suosnivača, Međunarodne komisije za nestale

Upravni odbor od 2016. godine djeluje kao Privremeni upravni odbor dok je Nadzornom odboru istekao mandat 2010. godine.

osobe (ICMP), u oktobru 2016. godine donijelo Odluku o formiranju Privremenog upravnog odbora Instituta za nestale osobe BiH⁶ te Odluku o izmjeni Odluke o formiranju

Privremenog upravnog odbora Instituta⁷ kojom je izmijenjen jedan član Privremenog upravnog odbora. U članu 3. Odluke definisano je da *mandatni period članova Privremenog upravnog odbora traje do imenovanja članova Upravnog odbora koji se biraju javnim konkursom u skladu s članom 7. Sporazuma o preuzimanju uloge suosnivača Instituta⁸.*

Međutim, procedura javnog konkursa nikada nije pokrenuta. Članom 17. Statuta je definisano da Upravni odbor ima šest članova sa mandatom od četiri godine i nakon isteka mandata ne mogu biti ponovno birani. *Odredbe u vezi s mandatom Privremenog upravnog odbora iz Odluke Vijeća ministara BiH i člana 17. Statuta Instituta upućuju na različito tumačenje pojma mandata. Naime, status „privremeni“ suštinski, zbog izostanka procedure javnog konkursa za izbor članova, postaje mandat na neodređeno vrijeme, dok Statut Instituta precizira dužinu trajanja, nemogućnost ponovnog biranja i obavezu transparentnog biranja procedurom javnog konkursa. Ovakvo tumačenje ukazuje na potrebu hitnog rješavanja pitanja statusa Privremenog upravnog odbora kao organa upravljanja Institutom. Ovo pitanje je bilo i predmet Pisma rukovodstvu Instituta nakon obavljene prethodne finansijske revizije za 2020. godinu.* U vezi s preporukama revizije obavješteni smo da su promjene statusa Privremenog upravnog odbora isključivo u nadležnosti suosnivača Instituta (Vijeća ministara BiH i ICMP). Prema dobijenim informacijama suosnivači Instituta su upoznati sa postojećom situacijom oko statusa Upravnog odbora, ali za sada ne postoji konsenzus o rješavanju istog. Nadalje, još uvijek nije riješeno pitanje imenovanja članova Nadzornog odbora, a kojima je mandat istekao 12.12.2010. godine. Kolegij direktora je uputio dopis 10.12.2020. godine nadležnom Ministarstvu da u skladu sa Zaključkom Vijeća ministara BiH sa 176. sjednice održane 05.08.2019. godine hitno pokrene proceduru izbora članova Nadzornog odbora te da o istom obavijeste Institut.⁹ Institut je 09.02.2021. godine poslao obavještenje Vijeću ministara BiH¹⁰ i Međunarodnoj komisiji za nestale osobe¹¹ u kojima navodi da je jedan član Nadzornog odbora preminuo u januaru 2021. godine te da je Institut u više navrata obavještavao suosnivače da je neophodno pristupiti proceduri imenovanja novog saziva Nadzornog odbora.

Iz svega navedenog se može izvesti zaključak da status organa upravljanja i nadzora nad radom Instituta nije riješen već duži vremenski period odnosno da isti nisu uspostavljeni u skladu s propisima koji regulišu pitanja izbora i rada navedenih tijela.

⁶ Službeni glasnik BiH, broj 90/16.

⁷ Službeni glasnik BiH, broj 70/17

⁸ Službeni glasnik BiH- Međunarodni ugovori broj,13/05

⁹ Akt broj 01/1-02-2-1929/20 od 10.12.2020. god)

¹⁰ Akt broj 1/1-02-1-369/21

¹¹ Akt broj 1/1-02-1-369-2/21

PREPORUKA 2

Privremeni upravni odbor Instituta je u obavezi da u skladu s odgovornostima organa upravljanja radom Instituta zauzme proaktivan stav prema suosnivačima Instituta u cilju rješavanja pitanja statusa Privremenog upravnog odbora u neodređenom roku.

PREPORUKA 3

Institut je obavezan da u saradnji sa Ministarstvom za ljudska prava i izbjeglice BiH žurno preduzme sve aktivnosti na rješavanju pitanja isteklog mandata Nadzornog odbora u skladu sa Zaključkom Vijeća ministara BiH.

3.2 Funkcionisanje sistema internih kontrola

Postupcima revizije uočili smo slabosti u funkcionisanju sistema internih kontrola u Institutu kako slijedi:

Refundiranje bolovanja: Institut je podnio zahtjev za refundiranje bolovanja preko 30/42 dana u 2020. godini za 2019. godinu u iznosu od 8.830 KM, te je iznos refundiranih sredstava knjigovodstveno evidentiran na konto prihoda od refundiranja bolovanja iz ranijih godina. Uputstvom¹² je definisano da su budžetski korisnici obavezni da na odgovarajućem obrascu nadležnih institucija za povrat sredstava podnose mjesečne zahtjeve za refundiranje naknada za bolovanja uz prilaganje odgovarajuće dokumentacije. Također, regulisano je i pitanje knjigovodstvenog evidentiranja refundiranja na kontu potraživanja. Budžetski korisnici su obavezni vršiti mjesečno kontrolisanje i usaglašavanje navedenog računa potraživanja.

PREPORUKA 4

Institut je dužan postupati u skladu s Uputstvom za podnošenje, praćenje i knjigovodstveno evidentiranje zahtjeva za refundiranje naknade za bolovanje u ISFU sistem.

Izdavanje rješenja za godišnji odmor zaposlenih: Uvidom u pojedinačna rješenja o godišnjem odmoru ustanovljeno je da su isti sačinjeni nakon isplate naknade za regres. U skladu s članom 4. Odluke o načinu i postupku ostvarivanja prava na regres za godišnji odmor u institucijama Bosne i Hercegovine¹³, obračun i isplata regresa za godišnji odmor za zaposlene u institucijama Bosne i Hercegovine vrši se uz mjesečni obračun i isplatu plaća i naknada zaposlenih u institucijama BiH na osnovu pojedinačnih rješenja o korištenju godišnjeg odmora u institucijama Bosne i Hercegovine.

PREPORUKA 5

Institut je u obavezi da postupa u skladu s Odlukom o načinu i postupku ostvarivanja prava na regres za godišnji odmor u institucijama Bosne i Hercegovine.

Ažuriranje podataka u rješenjima zaposlenih za naknadu prava na prijevoz: Institut je u junu 2020. godine izvršio preseljenje sjedišta Instituta u drugi unajmljeni prostor na novu adresu koja je lokacijski vrlo blizu prethodnoj adresi smještaja Instituta. Na osnovu testiranog

¹² Broj 01-08-02-1-8934-1/11 od 09.12.2011. godine

¹³ Službeni glasnik BiH, broj 42/12, 78/12, 51/13 i 68/18

uzorka utvrđeno je da nisu sačinjena nova rješenja za ostvarivanje prava na naknadu za prijevoz zaposlenih. Ured za reviziju je proveo reviziju učinka na temu „Upravljanje troškovima prijevoza u institucijama BiH“¹⁴ i u istom je navedeno da Institut nije vršio kontrolu dostavljenih podataka koji predstavljaju osnovu za ostvarivanje prava zaposlenih na naknadu troškova prijevoza.

PREPORUKA 6

Institut je u obavezi da sačini nova rješenja za naknadu prijevoza i da uspostavi kontrolu dostavljenih podataka zaposlenih koji predstavljaju osnovu za ostvarivanje prava na naknadu troškova zaposlenih u skladu s važećim propisima.

3.3 Finansijsko upravljanje i kontrola

Sistem finansijskog upravljanja i kontrole je implementiran u skladu sa Zakonom o finansiranju institucija BiH¹⁵, Priručnikom za finansijsko upravljanje i kontrolu i Smjernicama za provođenje procesa upravljanja rizicima u institucijama BiH. Institut je popunio obrazac Godišnjeg izvještaja o finansijskom upravljanju i kontroli za 2020. godinu i dostavilo Centralnoj harmonizacijskoj jedinici Ministarstva finansija i trezora BiH 10.02.2021. godine. Postupcima revizije konstatovano je da je Institut početkom 2020. godine donio Odluku kojom je imenovana Radna grupa za finansijsko upravljanje i kontrolu. Utvrđeni su zadaci Radne grupe i rokovi za njihovo izvršavanje. Međutim, nije bilo značajnijih aktivnosti zbog ograničenja uzrokovanih pandemijom COVID-19 kao i neodložnih aktivnosti preseljenja Instituta u nove službene prostorije. U Godišnjem izvještaju o finansijskom upravljanju i kontroli navedeno je, između ostalog, da Registar rizika nije ažuriran u smislu ponovne procjene rizika i načina upravljanja istim. Odgovarajući sistem upravljanja rizicima je pretpostavka pružanja razumnog uvjerenja glede ostvarivanja ciljeva institucije. U vezi s navedenim, *sistem finansijskog upravljanja i kontrole je kontinuiran proces te da bi bio učinkovit nužno je redovno provođenje aktivnosti u cilju daljeg razvoja i unapređenja.*

PREPORUKA 7

Institut treba kontinuirano provoditi aktivnosti u cilju daljeg razvoja i unapređenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole u dijelu upravljanja rizicima da bi se postavljeni ciljevi institucije mogli ostvariti na ekonomičan, efikasan i efektivan način.

3.4 Interna revizija

U skladu sa Zakonom o internoj reviziji institucija BiH¹⁶ i Odlukom o kriterijima za uspostavljanje jedinica interne revizije u institucijama BiH¹⁷, interna revizija Instituta je u nadležnosti Jedinice za internu reviziju Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH.

Godišnjim planom interne revizije za 2020. godinu, kao i Strateškim planom interne revizije za period 2020-2022. godina, nadležna Jedinica interne revizije nije planirala obavljanje interne revizije u Institutu.

¹⁴ Izvještaj revizije učinka dostupan je na web stranici Ureda za reviziju institucija BiH - www.revizija.gov.ba.

¹⁵ Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13

¹⁶ Službeni glasnik BiH, broj 27/08 i 32/12

¹⁷ Službeni glasnik BiH, broj 49/12 i 69/12

4. BUDŽET

Zakonom o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2020. godinu¹⁸, Institutu su odobrena sredstva u ukupnom iznosu od 2.778.000 KM. Ukupno izvršenje budžeta za 2020. godinu iznosilo je 2.555.542 KM.

Institut je izvršio jedno prestrukturisanje rashoda budžeta 22.12.2020. godine, koje je odobrilo Ministarstvo finansija i trezora BiH, prema kojemu je izvršena izmjena strukture rashoda unutar odobrenog budžeta. Ukupan iznos prestrukturisanja iznosio je 6.000 KM. (Povećani izdaci za ugovorene i druge posebne usluge za 6.000 KM, a smanjeni izdaci za usluge prijevoza i goriva za 6.000 KM).

4.1. Aktivnosti u nadležnosti Instituta

Plan i program rada Instituta za 2020. godinu je usvojen od strane Privremenog upravnog odbora Instituta krajem 2019. godine. Izvještaj o radu Instituta za 2020. godinu je usvojen na sjednici Privremenog upravnog odbora krajem februara 2021. godine i dostavljen Ministarstvu finansija i trezora BiH i Uredu za zakonodavstvo na mišljenje. Nakon toga, Izvještaj o radu se dostavlja Vijeću ministara BiH i ICMP-u na razmatranje i usvajanje. U vrijeme sačinjavanja ovog Izvještaja, Izvještaj o radu Instituta još uvijek nije bio razmatran na Vijeću ministara BiH.

Članom 18. Statuta je predviđeno podnošenje Izvještaja prema suosnivačima Instituta što je Privremeni upravni odbor uradio u aprilu 2021. godine. U Izvještaju su sistematično prezentovane aktivnosti osnovnih organizacionih jedinica vezane za prikupljanje informacija o nestalim osobama i pojedinačnim i masovnim grobnicama; učešće u ekshumacijama i asanacijama terena; učešće u identifikacijama ekshumiranih tijela te čuvanje posmrtnih ostataka do predaje porodicama i ukopa.¹⁹ Također je prikazan rad i djelovanje Privremenog upravnog odbora, Kolegija direktora, Nadzornog odbora i Savjetodavnog odbora u 2020. godini. Između ostalog je navedeno da je u svom djelovanju Privremeni upravni odbor tokom 2020. godine održao 11 redovnih sjednica, na kojima je razmatrao 59 tačaka dnevnog reda, a sve odluke i zaključci su doneseni u skladu s Poslovníkom o radu Upravnog odbora. Nadalje je navedeno da je Nadzorni odbor održao 18 sjednica, na kojima je kroz 56 tačaka dnevnog reda razmatrao pitanja iz svoje nadležnosti: izvještaji o finansijskom poslovanju Instituta, godišnji izvještaj o poslovanju i godišnji obračun, urednost i zakonitost vođenja računovodstvenih knjiga kao i izvještavanje suosnivača, Upravnog odbora i Kolegija direktora o rezultatima nadzora. Međutim, Izvještaj o radu nije sadržavao informacije o stanju u Institutu glede postojeće organizacije rada Instituta u smislu već duže vrijeme upravljačkog organa u statusu Privremeni upravni odbor kao i davno isteklom mandatu Nadzornog odbora (detaljnije u tački 3.1. Nacrta revizionog izvještaja). Pored toga, u Izvještaju nije navedena informacija o pitanju donošenja Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u skladu s odlukama Vijeća ministara BiH. Iz navedenog se može zaključiti da Institut formalno-pravno i tehnički obavlja sve aktivnosti, ali bez analize i prezentovanja suštinskih problema u radu koji mogu imati značajan rizik za kvalitetno obavljanje poslova i zadataka iz domena rada Instituta utvrđenog važećim zakonskim i drugim propisima. *Inicijativa za unapređenje i usklađivanje poslovanja Instituta sa važećim propisima treba biti pokrenuta iz Instituta počev od Kolegija direktora preko Nadzornog do Upravnog odbora kao znak postojanja integriteta rukovodstva i opredijeljenosti za funkcionisanje institucije u skladu s propisima kojima je regulisano ovo osjetljivo područje.*

¹⁸ Službeni glasnik BiH, broj 46/20

¹⁹ Izvještaj Broj; 05/1-07-1- 475/21 objavljeno na portalu info@ino.ba

Efikasno funkcionisanje Instituta se zasniva na principima propisa na osnovu kojih je osnovan Institut, a ne samo na formalno-pravnom obavljanju tekućih poslova.

PREPORUKA 8

Potrebno je da organi koji upravljaju, rukovode i nadziru rad Instituta i u skladu s odgovornostima za svoj rad sačine detaljnu informaciju prema suosnivačima Instituta o objektivnom stanju i rizicima kojima je Institut izložen zbog postojeće organizacije i načina na koji funkcioniše.

5. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Institut je sačinio Godišnji finansijski izvještaj za 2020. godinu i dostavio ga nadležnim tijelima i institucijama u skladu s važećim propisima i u utvrđenom roku. Analizom bilješki uz finansijske izvještaje konstatovano je da su iste u skladu s odredbama Pravilnika o finansijskom izvještavanju.

5.1 Pregled rashoda i izdataka iz budžeta

U pregledu rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama-zbirno, u periodu od 01.01. do 31.12.2020. godine, ukupno ostvareni rashodi iskazani su u iznosu od 2.555.542 KM, što je za 222.458 KM manje u odnosu na rashode planirane budžetom za 2020. godinu.

Značajni rashodi iz budžeta za neposrednu potrošnju odnose se na: bruto plaće (1.244.904 KM), naknade troškova zaposlenih (210.299 KM), unajmljivanje imovine i opreme (145.138 KM) izdatke za upotrebu vozila (92.990 M), ugovorene i druge posebne usluge (121.580 KM), tekući grantovi (636.641 KM) i kapitalni izdaci (9.970 KM).

Pregled rashoda i izdataka iz budžeta prikazan je u Tabeli I u prilogu Izvještaja.

5.1.1 Bruto plaće

Bruto plaće i naknade iz plaća na 31.12.2020. godine iskazane su u iznosu od 1.244.904 KM, od čega neto plaće i naknade iznose 744.946 KM, stimulacije 3.000 KM, a porezi i doprinosi 496.958 KM. Bruto plaće i naknade su za 13.346.00 KM veće u odnosu na prethodnu godinu, što je posljedica većeg broja zaposlenih.

Prosječan broj zaposlenih za koje su isplaćene bruto plaće u Institutu bio je 52. Budžetom za 2020. godinu odobreno je 52 zaposlenih, koliko je bilo i sa 31.12.2020. godine.

5.1.2 Izdaci za upotrebu vozila

Izdaci za upotrebu službenih vozila su sa 31.12.2020. godine realizovani u iznosu od 92.990 KM. Najznačajniji izdaci odnose se na nabavku goriva (49.558 KM), održavanje vozila (15.245 KM) i osiguranje vozila (16.138 KM).

Pravilnikom o uslovima nabavke i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH Institutu je dato pravo korištenja tri službena vozila za redovne aktivnosti, a Pravilnikom o specijalizovanim službenim vozilima, na koji je saglasnost dalo Vijeće ministara BiH, definisan je broj i vrsta vozila koja se može nabavljati, maksimalna pojedinačna cijena po svakoj vrsti vozila, kao i pravo na korištenje i upravljanje službenim specijalizovanim vozilima. U skladu s važećim propisima Institut ima pravo na tri službena i 20 specijalizovanih vozila.

Prema prezentovanim podacima, Institut je zaključno sa 31.12.2020. godine, raspolažao sa četiri službena vozila i 21 službenim specijalizovanim vozilom²⁰ što nije u skladu s važećim aktima.

PREPORUKA 9

Institut je dužan preduzeti aktivnosti na usklađivanju broja vozila sa važećom regulativom.

Revizijom putnih naloga utvrđeno je više nepravilnosti. Nepravilnosti se odnose na sljedeće: u značajnom broju slučajeva upisuje se početno stanje prijeđenih kilometara otvaranjem putnog naloga i krajnje stanje prijeđenih kilometara sa zaključenjem putnog naloga za vozilo; u kolske

Putni nalози za službena vozila ne sadrže potpune informacije kojim bi se potvrdilo efikasno upravljanje voznim parkom Instituta.

naloge ne upisuje se stanje kilometraže u momentu sipanja goriva; nedostaje vrijeme polaska i dolaska; ne popunjava se kolona prijeđeni put; nema potpisa vozača; loko vožnje prelaze 80 km;

korištenje službenih vozila zaposlenih kojima se u dane korištenja vozila evidentira slobodan dan, vjerski praznik ili bolovanje u evidencijama o prisustvu na poslu (šiht lista). Analizom kretanja vozila na osnovu mjesečnog izvještaja o korištenju autoputa (TAG uređaja) uočeno je korištenje velikog broja specijalizovanih vozila u dane vikenda. Pored navedenog, za jednog člana Kolegija direktora uočena je neusklađenost podataka navedenih u nalogu za vozilo i evidenciji o prisustvu na poslu za april, novembar i decembar 2020. godine, što ima uticaja na ostvarenje naknade za odvojeni život.

PREPORUKA 10

Institut je dužan osigurati da se, prilikom popunjavanja putnih naloga za vozila pridržava odredbi definisanih aktima Vijeća ministara BiH i internim aktima Instituta.

5.1.3 Unajmljivanje imovine i opreme

Troškovi unajmljivanja imovine i opreme realizovani su sa 31.12.2020. godine u iznosu od 145.138 KM, a koji se odnose na unajmljivanje prostora i zgrada (141.752 KM) i unajmljivanje parking prostora (3.386 KM). Određeni ugovori o najmu parking prostora nisu bili obnavljani, što je otklonjeno početkom 2021. godine.

Značajniji iznos (141.752 KM) odnosi se na plaćanje smještaja Instituta (sjedišta i područnih ureda) na osnovu Ugovora o najmu zaključenih sa 14 najmodavaca za 2020. godinu.

Najveći iznos najma se odnosi na sjedište u Sarajevu koji od 01.07.2020. godine iznosi 8.178 KM za prostor od 587 m² što je cijena od 14 KM/m². Najam na ostalim lokacijama je pojedinačno

²⁰Jedno specijalizirano vozilo nije u vlasništvu Instituta

manji od 1.000 KM na mjesečnom nivou. U mjesečne iznose pojedinačnih najamnina nisu uključeni režijski troškovi.

5.1.4 Izdaci za rad Privremenog upravnog i Nadzornog odbora

Izdaci za rad Upravnog i Nadzornog odbora i drugih tijela ostvareni su u neto iznosu od 70.894 KM, a isti se odnosi na isplate naknada članovima Privremenog upravnog odbora, Nadzornog odbora i Savjetodavnog odbora. Svim članovima Privremenog upravnog odbora i Nadzornog odbora se isplaćuje naknada od 476 KM, dok članovi Savjetodavnog odbora ostvaruju mjesečnu naknadu u iznosu od 375 KM.

5.1.5 Izdaci za tekuće grantove

Zakonom o budžetu institucija BiH za 2020. godinu, Institutu su odobrena sredstva za tekuće grantove u ukupnom iznosu od 780.000 KM, od čega 600.000 KM za grantove tužilaštvima i 180.000 KM za grantove pojedincima – grant za ukop ekshumiranih osoba.

Ukupna realizacija tekućih grantova iznosila je 636.641 KM, od čega 600.000 KM za realizaciju grantova tužilaštvima i 36.641 KM za realizaciju grantova pojedincima – za ukope ekshumiranih osoba.

Grantovi tužilaštvima: Na osnovu Pravilnika o načinu korištenja sredstava Instituta za ekshumacije i identifikacije i Odluke Privremenog upravnog odbora Instituta odobrena je raspodjela sredstava za ekshumacije i identifikacije u iznosu od 600.000 KM i to nadležnim tužilaštvima u Federaciji BiH (507.000 KM), tužilaštvima u Republici Srpskoj (87.000 KM) i Tužilaštvu Brčko distrikta (6.000 KM). Nadležna tužilaštva su bila obavezna na kraju svakog mjeseca dostaviti izvještaj o utrošku sredstava, a godišnji izvještaj najkasnije do 15. januara naredne godine, u skladu s članom 10. Pravilnika o načinu korištenja sredstava Instituta za ekshumacije i identifikacije. U vrijeme obavljanja završne revizije Institutu su dostavljeni izvještaji nadležnih tužilaštava na popisanim obrascima.

Grantovi pojedincima za ukope ekshumiranih osoba su realizovani u iznosu od 36.641 KM, što je manje zbog manjeg broja identifikovanih osoba. Cijene pogrebne opreme i usluga te uslovi i mjere za ostvarivanje prava na troškove ukopa posmrtnih ostataka identifikovanih i neidentifikovanih nestalih osoba utvrđene su i realizuju se u skladu s Odlukom o utvrđivanju visine troškova ukopa posmrtnih ostataka identifikovanih i neidentifikovanih osoba.

5.2 Bilans stanja

U bilansu stanja na 31.12.2020. godine iskazana su ukupna sredstva u iznosu od 277.061 KM. Ukupne obaveze sa izvorima sredstava iskazane su u iznosu od 455.096 KM.

Značajne stavke bilansa stanja odnose se na neotpisanu vrijednost stalnih sredstava (277.061 KM), obaveze prema dobavljačima (42.336 KM) i obaveze prema zaposlenima (125.699 KM).

Bilans stanja prikazan je u Tabeli II u prilogu Izvještaja.

5.2.1 Popis sredstava i obaveza

Institut je izvršio popis stalnih sredstava, novčanih sredstava, potraživanja i obaveza, te sitnog inventara i materijala na 31.12.2020. godine. Komisija je sačinila Izvještaj o izvršenom popisu sredstava i obaveza, koje je 25.01.2021. godine usvojio predsjedavajući Kolegija direktora.

Postupcima revizije utvrdili smo određene nepravilnosti i slabosti prilikom provođenja popisa stalnih sredstava. Komisija za popis stalnih sredstava je u Izvještaju o izvršenom popisu konstatovala da stvarno stanje odgovara knjigovodstvenom stanju. Uvidom u raspoloživu dokumentaciju konstatovali smo da nije izvršeno usklađivanje stvarnog i knjigovodstvenog stanja kroz Modul dugotrajne imovine sa stanjem na 31.12.2020. godine. Naime, u toku revizije nam je prezentovan Obračun inventure na 31.01.2021.

Prilikom popisa sredstava i obaveza Institut nije u potpunosti postupio u skladu s odredbama važećih propisa.

godine u kojem su iskazani podaci i za januar 2021. godine. Iako se iz ovog obračuna inventure mogu vidjeti podaci o ukupnoj nabavnoj i ispravci vrijednosti stalnih sredstava za 2020. godinu, učitavanje rezultata

popisa se treba izvršiti sa stanjem na 31.12. tekuće godine, prije pokretanja amortizacije za naredni period. Pravovremeno unošenje rezultata naturalnog popisa omogućava kreiranje izvještaja iz modula dugotrajne imovine sa stvarnim stanjem stalnih sredstava na kraju obračunskog perioda što je pretpostavka za pravovremeno usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem na kraju obračunskog perioda. Nadalje je utvrđeno da u sačinjenom Izvještaju o popisu nedostaje rekapitulacija vrijednosti stalnih sredstava-ukupna nabavna vrijednost osnovnih sredstava, otpisana vrijednost i ostatak knjigovodstvene vrijednosti. Komisija je prezentovala samo fizički popis stalnih sredstava na popisnim listama. Komisija je konstatovala da 18 stalnih sredstava nije u funkciji i predložila da se ista otpišu, jer bi njihov popravak bio neisplativ. Institut je donio Odluku o isknjižbi ovih osnovnih sredstava 26.01.2021. godine. Uvidom u prezentovanu dokumentaciju konstатовano je da su sredstva rashodovana, ali nisu bila prethodno evidentirana na kontu sredstva van upotrebe.

Nadalje, Komisija za popis obaveza prema dobavljačima nije izvršila usaglašavanje podataka iz pomoćnih evidencija (KUF, Analitička kartica dobavljača, Probni bilans dobavljača) sa podacima iz Glavne knjige kako je to definisano članom 37. stav (4) Pravilnika o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH.

PREPORUKA 11

Institut je u obavezi da prilikom popisa sredstava i obaveza postupa u skladu s Pravilnikom o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH i Uputstvom o vršenju popisa imovine i obaveza budžetskih korisnika institucija BiH.

6. ZAPOŠLJAVANJE I STATUS ANGAŽOVANIH OSOBA

Zakonom o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2020. godinu, Institutu je odobreno 52 zaposlenih koliko je bilo zaposlenih sa 31.12.2020. godine.

Pregled dinamike zapošljavanja: Prema prezentovanim podacima Institut je sa 31.12.2020. godine izvršio prijem tri zaposlenika na neodređeno vrijeme i jednog zaposlenika na određeno vrijeme (zbog porodijskog odsustva zaposlenice). Za jednu osobu je prestao radni odnos uslijed smrti zaposlenog, a za dvije osobe zbog penzionisanja (navršenih 65 godina života i 20

godina radnog staža). Također je sa jednom osobom, na osnovu sporazumnog prestanka radnog odnosa, prekinut ugovor o radu na određeno vrijeme.

Raspoređivanje zaposlenih unutar platnih razreda: Prema raspoloživoj dokumentaciji u toku 2020. godine Institut nije primijenio Metodologiju za raspoređivanje zaposlenih unutar platnih razreda.

Ugovori o djelu: Ovi izdaci su ostvareni u neto iznosu od 5.620 KM i odnose se na angažovanje osam osoba za obavljanje poslova čišćenja uredskih prostora u Sjedištu i područnim uredima od kojih su četiri osobe bile angažovane kontinuirano tokom godine. Jedna osoba je bila angažovana kao vanjski član-predsjednik Komisije za izbor kandidata za popunu upražnjenog radnog mjesta u Institutu.

Penzionisanje državnih službenika i zaposlenika: Prema Zakonu o radu u institucijama BiH, radni odnos prestaje kada zaposlenik navršši 65 godina života i najmanje 20 godina staža osiguranja ili 40 godina staža osiguranja, nezavisno od godina života – danom donošenja rješenja. Uvidom u spisak zaposlenih na 30.12.2020. godine jedan od članova Kolegija direktora je imao 65 godina života i 37 godina staža²¹. Međutim, Institut nije preduzimao aktivnosti po ovom pitanju.

PREPORUKA 12

Institut je u obavezi da redovno analizira ispunjenost uslova za penzionisanje zaposlenih i preduzme odgovarajuće mjere radi rješavanja statusa zaposlenih koji ispunjavaju uslove za penzionisanje.

Prema raspoloživim informacijama Institut je izvršio godišnje ocjenjivanje zaposlenih. U toku 2020. godine jedna osoba je dobila negativnu ocjenu i pokrenut je disciplinski postupak.

7. JAVNE NABAVKE

Institut je 06.02.2020. godine donio Plan javnih nabavki te je tokom godine izvršio jednu izmjenu plana. Za provođenje postupaka javnih nabavki, odlukom predsjedavajućeg Kolegija direktora, imenovana je stalna komisija koja je provodila postupke izbora najpovoljnijeg ponuđača u 2020. godini. Tokom revizije nije nam prezentovan Izvještaj iz sistema e-nabavke prema vrsti postupaka i prema dobavljačima, tako da se informacije o planiranim i realizovanim javnim nabavkama u Institutu zasnivaju na podacima dostavljenim u pomoćnoj tablici kreiranoj za potrebe revizije.

Prema prezentovanim podacima Institut je tokom godine proveo 10 postupaka javnih nabavki iz tekućih izdataka (jedan putem otvorenog postupka, pet putem konkurentskog zahtjeva, i četiri putem direktnog sporazuma), te pet postupaka putem direktnog sporazuma iz kapitalnih izdataka. Nakon prethodno provedenih postupaka, ukupna vrijednost zaključenih ugovora iznosila je 80.617 KM bez PDV-a (72.180 KM iz tekućih izdataka i 8.437 KM iz kapitalnih izdataka).

Analizom sistema javnih nabavki uočeni su određeni nedostaci i slabosti od čega izdvajamo sljedeće:

²¹ Radi se o članu Kolegija direktora koji je imenovan na mandat od četiri godine u septembru 2017. godine

Nedostaci u sistemu javnih nabavki odnose se na neblagovremeno pokretanje planiranih postupaka javnih nabavki, procjenu vrijednosti nabavki bez odgovarajućih analiza, značajan protok vremena od momenta donošenja Odluke o pokretanju postupka do potpisivanja ugovora sa izabranim ponuđačem, neadekvatno praćenje realizacije zaključenih ugovora.

Uočeno je da se u svim slučajevima blagovremeno ne pokreću postupci javnih nabavki, što se reflektuje na realizovanje ranije zaključenih ugovora i ima za posljedicu prekoračenje vrijednosti zaključenih ugovora. Zaključeni ugovor za nabavku goriva je prekoračen za

42.470 KM, a ugovor za osiguranje vozila za 12.162 KM. Ovo ukazuje i na neadekvatno praćenje realizacije važećih ugovora. Značajan vremenski period protekne od trenutka donošenja Odluke o pokretanju procedure do same objave postupka odnosno potpisivanja ugovora sa izabranim ponuđačem (nabavka tonera, usluge osiguranja vozila, uredski materijal, tehnički pregled, servis vozila). Pored navedenog, Institut nije u svim slučajevima adekvatno vršio procjenu vrijednosti nabavki. Konstatovane su značajne razlike između procijenjene i ugovorene vrijednosti nabavke (nabavka goriva, uredski materijal, osiguranje vozila, servisiranje vozila, mrežna oprema-switch oprema).

PREPORUKA 13

Institut je obavezan da blagovremeno pokreće procedure javnih nabavki i uspostavi evidencije za praćenje realizacije zaključenih ugovora količinski i vrijednosno u cilju efikasnijeg planiranja i provođenja postupaka javnih nabavki.

PREPORUKA 14

Institut treba procjenu vrijednosti javnih nabavki vršiti uz prethodno istraživanje tržišta, kako se ne bi bespotrebno rezervisala budžetska sredstva.

Testiranjem procedura značajnijih okončanih postupaka javnih nabavki konstatovani su nedostaci i slabosti pri nabavci usluga servisiranja vozila.

7.1 Nabavka usluga servisiranja motornih vozila

Na osnovu Odluke o pokretanju postupka javne usluge servisiranja motornih vozila iz septembra i jedne izmjene iz oktobra 2020. godine, pokrenut je konkurentski postupak sa predviđenom e-aukcijom planirane vrijednosti 24.000 KM (sa PDV-om).

Javna nabavka je podijeljena na četiri lota prema tipu vozila. Postupak javne nabavke je jedanput ponovljen. Prvi put Tendersku dokumentaciju je preuzelo 13 ponuđača i na istu nije bilo žalbi. Međutim, u ostavljenom roku je dostavljena samo jedna ponuda za lot-3. Okvirni sporazum za lot 3 je zaključen 26.11.2020. godine. Istim je definisano da vrijednost usluge iznosi ukupno 3.815 KM bez PDV-a, odnosno 4.463 KM sa PDV-om, odnosno najviše do 7.000 KM bez PDV-a. Za lot 1, 2 i 4 nisu dostavljene ponude te je nakon preporuke Komisije Institut donio Odluku o poništenju postupka javne nabavke za navedene lotove. Donesena je Odluka o pokretanju ponovljenog postupka za lot 1, 2 i 4. U ostavljenom roku za dostavljanje ponuda pristigla je po jedna ponuda za lot-1 i lot-2, nakon čega je donesena i Odluka o izboru najpovoljnijeg ponuđača 15.12.2020. godine. Zaključeni su okvirni sporazumi i to za lot-1 05.01.2021. godine u vrijednosti od 5.708 KM (bez PDV-a), a za lot -2 08.01.2021. g. u vrijednosti od 2.418 KM (bez PDV-a). Za lot-4 nije bilo ponuda.

Postupcima revizije predmetne procedure (ponovljenog postupka) konstatovano je više nedostataka kako slijedi: zapisnik sa otvaranja ponuda nije prosljeđen u roku od tri dana od dana otvaranja ponuda, nije precizno definisana vrijednost okvirnog sporazuma za sve lotove; Aneks 1 - Obrazac za cijenu ponude ne sadrži količine; u okvirnom sporazumu se koristi klauzula o zadržavanju prava naknadne izmjene navedenih količina i usluga u specifikaciji; okvirni sporazum nije zaključen sa izabranim ponuđačem najkasnije u roku od deset dana od dana okončanja postupka javne nabavke; u Zapisniku o ocjeni ponuda Komisija ne navodi da li pristigla ponuda ispunjava uslove definisane konkurentskim zahtjevom za dostavu ponuda.

Utvrđeni nedostaci ukazuju na nedovoljnu posvećenost i razumijevanje važnosti pravilnog postupanja prilikom provođenja postupka javne nabavke u skladu sa zahtjevima pravnog okvira za ovu oblast.

PREPORUKA 15

Institut je obavezan dosljedno primjenjivati odredbe Zakona o javnim nabavkama, te posvetiti maksimalnu pažnju u svakoj fazi postupka javne nabavke.

8. KOMENTARI

Institut u ostavljenom roku nije dostavio komentare na Nacrt izvještaja o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2020. godinu, tako da ovaj Izvještaj predstavlja konačan Izvještaj bez korekcija u odnosu na Nacrt izvještaja o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2020. godinu.

Vođa tima za finansijsku reviziju

Nada Laco, viši revizor, v.r.

Rukovodilac Odjela za finansijsku reviziju

Nedžad Hajtić, viši revizor, v.r.

Članovi tima za finansijsku reviziju

Nevena Bugarin, revizor, v.r.

Azra Husić, revizor, v.r.

Rukovodilac Odjela za razvoj, metodologiju i kontrolu kvaliteta finansijske revizije

Dragoljub Kovinčić, viši revizor, v.r.

Prilozi

Tabela I – Pregled rashoda budžeta za 2020. godinu

Tabela II – Bilans stanja na 31.12.2020. godine

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Pregled rashoda budžeta za 2020. godinu

Institut za nestale osobe BiH

Tabela I

Opis	Odobreni budžet	Usklađivanja budžeta	Ukupni budžet (2+3)	Izvršenje budžeta	Procenat 5/4*100
1	2	3	4	5	6
1. Tekući izdaci	1,988,000	0	1,988,000	1,908,931	96
Bruto plaće i naknade	1,273,000		1,273,000	1,244,904	98
Naknade troškova zaposlenih	224,000		224,000	210,299	94
Putni troškovi	31,000		31,000	25,100	81
Izdaci telefonskih i pošt. usluga	31,000		31,000	28,242	91
Izdaci za energiju i kom. usluge	28,000		28,000	22,516	80
Nabavka materijala	17,000		17,000	12,881	76
Izdaci za usl. prijevoza i goriva	75,000	-6,000	69,000	58,637	85
Unajmljivanje imovine i opreme	146,000		146,000	145,138	99
Izdaci za tekuće održavanje	27,000		27,000	23,488	87
Izdaci za osiguranje	20,000		20,000	16,146	81
Ugovorene i druge posebne usluge	116,000	6,000	122,000	121,580	100
2. Kapitalni izdaci	10,000	0	10,000	9,970	100
Nabavka zemljišta	0		0		
Nabavka građevina	0		0		
Nabavka opreme	10,000		10,000	9,970	100
Nabavka ostalih stalnih sredstava			0		
Rekonstrukcija i invest. održavanje			0		
3. Tekući grantovi	780,000	0	780,000	636,641	82
Kapit. transf. dr. nivoa vlasti	600,000		600,000	600,000	
Kap.trans.pojedincima	180,000		180,000	36,641	20
4. Budžet-neposredna potrošnja(1+2+3)	2,778,000	0	2,778,000	2,555,542	92
5. Višegodišnja kapitalna ulaganja	0	0	0	0	
			0		
6. Novčane donacije	0	0	0	0	
			0		
7. Programi posebne namjene	0	0	0	0	
			0		
8. Ukupno (4+5+6+7)	2,778,000	0	2,778,000	2,555,542	92

Rukovodstvo je Pregled rashoda budžeta po ekonomskim kategorijama odobrilo 23.02.2021. godine.

Predsjedavajući Kolegija direktora

Amor Mašović

Bilans stanja na 31.12.2020. godine

Institut za nestale osobe BiH

Tabela II

Opis	31.12.2020.	31.12.2019.	Procenat 2/3*100
1	2	3	4
1. Gotovina, krat. potraživanja, razgraničenja i zalihe	0	0	
Novčana sredstva			
Kratkoročna potraživanja			
Kratkoročni plasmani			
Interni finansijski odnosi			
Zalihe			
Kratkoročna razgraničenja			
2. Stalna sredstva	277,061	330,553	84
Stalna sredstva	1,256,321	1,271,459	99
Ispravka vrijednosti	979,260	940,906	104
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	277,061	330,553	84
Dugoročni plasmani			
Dugoročna razgraničenja			
UKUPNO AKTIVA (1+2)	277,061	330,553	84
3. Kratkoročne obaveze i razgraničenja	168,035	157,080	107
Kratkoročne tekuće obaveze	42,336	34,324	123
Kratkoročni krediti i zajmovi			
Obaveze prema zaposlenima	125,699	122,756	102
Interni finansijski odnosi			
Kratkoročna razgraničenja			
4. Dugoročne obaveze i razgraničenja	0	0	
Dugoročni krediti i zajmovi			
Ostale dugoročne obaveze			
Dugoročna razgraničenja			
5. Izvori sredstava	277,061	330,553	84
Izvori sredstava	277,061	330,553	84
Ostali izvori sredstava			
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda			
UKUPNO PASIVA (3+4+5)	445,096	487,633	91

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.10. stav 4., napomenuto je da bilans stanja budžetskih korisnika **neće biti uravnotežen** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sistema Glavne knjige, dok će bilans stanja koji radi Ministarstvo finansija i trezora na nivou Budžeta institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežen.

Rukovodstvo je Bilans stanja odobrilo 23.02.2021. godine.

Predsjedavajući Kolegija direktora

Amor Mašović

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Međunarodni standard vrhovnih revizionih institucija (ISSAI 1580) predviđa da revizor treba dobiti odgovarajuću izjavu od rukovodstva institucije kao dokaz da rukovodstvo priznaje svoju odgovornost za objektivno prikazivanje finansijskih izvještaja saglasno mjerodavnom okviru finansijskog izvještavanja, te da je odobrilo finansijske izvještaje.

Rukovodstvo **Instituta za nestale osobe Bosne i Hercegovine** (u daljem tekstu: Institut) dužno je osigurati da finansijski izvještaji za 2020. godinu budu izrađeni u skladu sa Zakonom o finansiranju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13), Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 25/15 i 91/17) i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija Bosne i Hercegovine (protokol Ministarstva finansija i trezora Bosne i Hercegovine, broj 01-08-02-1-1515-1/15, od 4.2.2015.). Rukovodstvo je također obavezno postupati u skladu sa Zakonom o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2020. (Službeni glasnik BiH, 46/20) i pratećim uputstvima, pojašnjenjima i smjernicama koje donosi Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine, kao i ostalim zakonima u Bosni i Hercegovini, tako da finansijski izvještaji daju fer i istinit prikaz finansijskog stanja Instituta.

Pri sastavljanju takvih finansijskih izvještaja odgovornosti rukovodstva obuhvataju garancije:

- da je osmišljen i da se primjenjuje i održava sistem internih kontrola koji je relevantan za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja i usklađenost sa zakonima i drugim propisima;
- da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze;
- da finansijski izvještaji sadrže sve relevantne podatke i analize izvršenja budžeta, kao i podatke o sistemu internih kontrola i realizaciji preporuka revizije;
- da se u poslovanju primjenjuju važeći zakonski i drugi relevantni propisi.

Rukovodstvo je također odgovorno za čuvanje imovine i resursa od gubitaka, pa stoga i za preduzimanje odgovarajućih mjera kako bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Datum, 01.03.2021. godine

Predsjedavajući Kolegija
direktora

Amor Mašović
